

Cartografia literària del Camp d

Fina Anglès Soronellas, escriptora

Portada del llibre *Cartografia literària del Camp de Tarragona* d'Eugeni Perea.

Si el lector d'aquesta ressenya és una persona interessada en la literatura vinculada al paisatge, i si aquest paisatge és el nostre, el del Camp de Tarragona, no pot prescindir de conèixer el volum *Cartografia literària del Camp de Tarragona* d'Eugeni Perea (Reus: 2010).

I farà bé, si m'ho permet, de no passar per alt la introducció puix que l'autor hi defineix el concepte –clau en aquest tema– de paisatge intel·lectualitzat, situa en el temps els estudis que s'hi han referit, en comenta alguns assaigs i en dóna exemples, tant en el camp de la pintura, com en el de la literatura culta i popular, fent, alhora, una pica-
da d'ull a la música clàssica universal.

Perea és un estudiós avantatjat de l'art –sigui literari, sigui pictòric– lligat al nostre paisatge. Ja el 1993 va publicar 'El paisatge de Mont-ral segons els escriptors que l'han conegut' en un aplec de treballs de la Societat Catalana de Geografia i ens hi deia: "L'estudi del paisatge a través de la visió i percepció experimentada pels literats va començar a desenrotllar-se a partir del segle XVII, però els treballs no han proliferat, almenys a casa nostra, fins al temps present, moment en què s'ha produït una veritable eclosió".

Ell, dedicat –a més de molts altres temes– a l'estudi del paisatge intel·-

lectualitzat, ha estat part activa en l'eclosió a què feia referència. Aviat, el 1997, glossa la seva vila nadiua des d'aquesta perspectiva a 'Riudoms a vista d'escriptors'. El mateix any, publica 'El paisatge intel·lectualitzat' dins el volum *Història i cultura a l'entorn dels cursos fluvials: la riera de Maspujols (Baix Camp)*, una publicació del tot singular i amb un plantejament com anuncia el títol que, malauradament, no ha proliferat.

Els segueixen, amb regularitat i fins avui, onze textos dedicats a paisatges diversos de les nostres contrades, però tots ells, com els dos esmentats, formant part d'obres col·lectives, actes de congressos, edicions no venals i, per tant, de difícil localització pel lector interessat, que cada vegada és més nombros. És molt d'agrair, doncs, que els hagi inclòs, al costat de textos inèdits, en el volum que comentem, per cert, de més de tres-centes pàgines.

Hi trobarem, després de la introducció esmentada, una visió global del paisatge del Camp de Tarragona i, a continuació, la concreta de l'Aleixar, les Borges del Camp, Cambrils, Capafonts, Constantí, Escornalbou, Fareña, Maspujols, Mont-ral, Mont-roig, la Mus-sara, Prades, Reus, Riudoms i Salou.

En uns casos, com el de Reus, el paisatge hi és vist a través de l'obra exclusiva d'autors com Josep Iglésies i

Tarragona: un llibre necessari

Joaquim Santasusagna; en d'altres, com l'intitulat 'Mont-ral en el cànon literari' és el mateix Perea qui, mitjançant un text de caire proper a l'oralitat –a mena de conversa– et fa còmplice i partícip d'anècdotes divertides, fets curiosos, lligams insòlits, expressions locals, etc. que conegués en elaborar la toponímia de Mont-ral i que pels camins de l'assonància, els universals, la comparació... vincula, en alguns casos, a literatura culta d'autors com Joyce o Kafka.

També és present en el volum que comentem la seva preocupació per l'urbanisme i els usos, mals usos i abusos que han capgirat el territori. 'Salou: arqueologia del paisatge literari' en seria un exemple.

O en 'La Mussara: un paisatge literari entre boires' troem l'exemple clar de com la literatura ha estat un element important per a mantenir viu i amb valor de singularitat, un poble avui deshabitat i un paisatge que ha esdevingut simbòlic per a la gent del Camp.

En d'altres, com el cas de l'Aleixar, coneixedor de l'inventari de textos literaris que s'hi refereixen i de l'obra de pintors de renom que s'hi han inspirat, n'extreu constants com la comparació que tant la literatura oral com la culta fa d'aquesta vila amb les pomes. Perea, la fa part important del seu text amb un tractament més literari que

merament divulgatiu, ja des del títol: 'L'Aleixar: una poma en el cistell de la literatura'.

Trobem, també, en el volum que ens ocupa una gran quantitat de nexes que l'autor estableix entre aspectes d'un paisatge i una nòmina amplíssima de noms propis de creadors artístics, especialment pintors i escriptors, de diferents èpoques.

En fi, llegint Perea, cosa que recomano vivament, serà fàcil descobrir i aprofundir en el coneixement de paisatges del Camp de Tarragona que, intel·lectualitzats gràcies a la literatura i a la pintura que han inspirat, han acabat confegit l'imaginari col·lectiu de la gent del Camp. »

Vista del poble de la Mussara el passat mes d'agost.
Foto: Ian.

